

"POLITIKI IZRABLJAJO SEDANJO STISKO"—HOOVER

PO HOOVERJEM PREPRIČANJU ZAHTEVAJO KONGRESNIKI PREVEČ DENARJA ZA ODPRAVO DEPRESIJE

Predsednik je napadel pretirane zahteve za odpravo. — Senat je dovolil šest deset milijonov dolarjev za farmarje, ki so bili prizadeti vsled suše, kar je 35 milijonov dolarjev več kot je predsednik predlagal. — Sto deset milijonov dolarjev za javne gradnje.

WASHINGTON, D. C., 9. decembra. — Danes je predsednik Hoover z ostrimi besedami očital nekaterim članom kongresa, da izkoriščajo v svoje politične namene stisko, v kateri se nahajajo nekateri državljani.

Svaril je kongres, da prosperitete ni mogoče ustvariti z ropanjem zvezne blaginje ter opozoril senatorje in poslance, naj se drže njegovih priporočil za odpravo sedanje depresije.

Par ur zatem, ko je bila objavljena ta predsednikova poslanica, je odobril senat predlogo, ki določa šestdeset milijonov dolarjev za pomoč za farmarje, ki so bili prizadeti vsled suše. To je celih petintrideset milijonov dolarjev več kot je predsednik predlagal v kongresu.

Zbornica je odobrila predlogo, ki določa stodeset milijonov dolarjev za javna dela. Predsednik je zahteval v to svrhu stopetdeset milijonov dolarjev.

Senator Harrison, demokrat iz države Mississippi, je označil Hooverjevo izjavo kot neupravičeno in neutemeljeno.

— Noben človek, — je rekel, — si ni iz človeške revščine in pomanjkanja skoval večjega političnega kapitala kot si ga je predsednik Hoover.

Senator Caraway, demokrat iz Arkanzasa, je izjavil: — Sloves, ki ga uživa predsednik Hoover, temelji na tem, da je pomagal trpečemu človeštvu. Ako se odvzame predsedniku ta sloves, ne bo ostalo v njegovem življenjepisu ničesar drugega kot leto in dan njegovega rojstva.

Hoover je rekel, da zahteva kongres za odpravo depresije štiristotisoč petsto milijonov dolarjev več kot je priporočil on v svoji poslanici glede proračuna.

Vsoto, ki jo je predlagal Hoover, bi bilo mogoče spraviti skupaj, ne da bi bilo treba zvišati davke.

Po njegovem mnenju pade vsako zvišanje davkov na rame delavcev in kmetov, oziroma oropa industrijo kapitala, ki bi ga potrebovala za zaposlenje delavcev.

— Nekaterim predlogom, ki so sedaj v kongresu, — je izjavil Hoover, — manjka potrebnega premisleka. Nekateri so pa stavili predloge iz edinega razloga, da bi se pokazali radodarni kot je administracija oziroma voditelji njihove lastne stranke. Ti ljudje uganjajo s trpljenjem svojih soljudi politično igro. Ameriški narod se pa ne bo dal zavesti od takih taktik.

SANTA CLAUS SE GA JE NALEZEL

WHITE PLAINS, N. Y., 9. dec. — Tudi Santa Claus si ga rad včasih nekoliko privoščil. Kaj se hoče, časi so slabi in prejšnji teden je bil hud mraz. V soboto je aretirala tukajšnja policija postrežnega moža, ki je bil strahovito pijan in je razgrajal po ulicah. Na policijski stražnici se mu je toliko izkadilo, da je povedal, da se piše Roger McGuire in je star 78 let. Sodnik ga je obsodil na trideset dni ječe.

Možak je pripovedoval: — Izza prejšnje noč je sem zaposlen kot Santa Claus v veliki trgovini in danes sem dobil prvo plačo. Ker je bi-

lo mrzlo, sem malo pregloboko ogledal v kozarec. Delo imam obljubljeno še do Božiča. Prosim Vas, da mi dovolite odsedeti kazen šele po Božiču.

FOTRES NA FORMOSI

TOKIO, Japonsko, 8. decembra. Iz Tainana poročajo o strašnem potresu, ki se je pojavil na jugozapadnem delu Formose. Razdejanih je nad 250 hiš. Koliko ljudi je izgubilo življenje, se zaenkrat še ni dalo dognati.

VELIKE ZAHTEVE AMERIŠKE MORNARICE

"Los Angeles" bo obožoren. — Razveljavljena je bila prejšnja odločitev, da naj služi zračna križarka le v nevojne namene.

WASHINGTON, D. C., 18. dec. — Današnja seja proračunskega oddelka je prinesla razkritje, ki je bolj mednarodnega značaja. Mornariški tajnik Adams je obvestil ljudske zastopnike, da je sklenila londonska konferenca izpremeniti Versaillesko mirovno pogodbo v toliko, da bodo lahko Združene države uporabljale v vojaške svrhe vodilni balon "Los Angeles", katerega je Nemčija izročila kot del vojne odškodnine.

Nato so prišli na vrsto drugi predlogi. Neka predloga določa skupne izdatke na \$134.635.000. Zgradijo bodo sedem bojnih ladij in druga vozila, potrebna za moderno mornarico. Zgradijo bodo tudi šest ogromnih aeroplanov, ki bi stali nekako šestnajst milijonov dolarjev.

BORAH ZA PRIZNANJE SOVJETSKJE UNIJE

WASHINGTON, D. C., 9. dec. — Načelnik oddelka za zunanje zadeve, senator W. E. Borah je danes izjavil, da bi se število nezaposlenih znatno zmanjšalo, če bi Združene države priznale sovjetsko vlado. Trgovina bi se razširila, in na tisoče in tisoče ljudi bi dobilo dela. Združene države bi prodale v Rusijo trikrat več blaga kot ga prodajo sedaj.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

ŠKOF JE BIL POZVAN NA ODGOVOR

Episkopalni škof je bil povabljen, naj nastopi v petek pred sodiščem ter izjavi, kar mu je znano glede stvari.

Zadeva med škofom Williamom Manningom ter ustanoviteljem sistema mladostnih sodišč, sodnikom Ben Lindseyem, avtorjem slavnih glede poskusnih porok ter odličnim zastopnikom proste misli v Ameriki, bo izvojevana pred sodiščem.

Sodnika Lindseyja so namreč vrgli z katedrale, ko je hotel Manningu odgovoriti na nesramno obrekovanje. Sodnik ni šel pred magistrata Dreyerja, da bi se branil, temveč da pozove k odgovornosti držnega obrekovalca.

Na predlog zagovornika Haysa, je izstavil sodnik Dreyer povabilo na škofa ter določil razpravo za petek.

Razven Haysa sta spremljala Lindseyja tudi Evans in George Greel, sodnika knjižne sodnika Lindseyja.

Ker so se pojavili tudi filmski in časniški poročevalci, ni bil njegov prihod povsem zaman.

Rekel je, da bi rad prišel z bojem za poskusni zakon. Posvetoval se je s svojim pravnim zastopnikom glede možnosti, da toži škofa za milijon dolarjev odškodnine.

ANGLEŠKI JETNIŠKI NAČELNIK USTRELJEN

KALHUTA, Indija, 8. decembra. Danes so vdrla trije Bengalci v urad generalnega inšpektorja bengalskih jetnišnic, podpolkovnika Normana Simpsona in ga ustrelili. Nato so obrnili orožje proti sebi in sprožili. Dva sta bila na mestu mrtva, tretji bo pa najbrž okreval.

NEWYORSKI ŽUPAN ZA RDEČI KRIZ

Slika nam kaže newyorkega župana James Walkerja (tretji z leve na desno), ki je sprejel odposlanca Rdečega križa, plačal svoj letni prispevek ter pozval meščane mesta New Yorka, naj darujejo v človekoljubno svrhu.

DEPORTIRANJE NEZAŽELJENIH

Delavski urad naj bi povedal, na kakšen način in v kolikem obsegu naj se vrši deportacija.

WASHINGTON, D. C., 8. dec. — Senat je sprejel danes predlog Haydena, naj se naprosi delavskega tajnika za priporočila glede možnega revidiranja določb, ki se tičejo deportacije nezaželenih. Resolucija ima namen olajšati deportacije.

Obenem naj delavski urad sporoči, na koliko cenil število nepostavno tukaj živčih in če ima delavski departament na razpolago potrebna denarna sredstva za deportacijo. V preteklem letu so deportirali v domovino približno 16.000 nedržavljanov.

— Tuji, te kategorije, — je izjavil senator Hayden, — ki so sedaj zaposleni tukaj, jemljejo ameriškim delavcem priliko za zaslužek, in nezaposleni inozemci te vrste otežujejo delo javne dobrodelnosti.

PRESENETLJIV PRAVOREK POROTNIKOV

Domnevajo, da je bil morilec blazen pri izvršenju dejanja. — Razsodba je povzročila veliko presenečenje.

Veliko razburjenje je izbruhnulo v Nassau County okrožnem sodišču v Mineoli, L. I., ko so porotniki odločili slučaj Ernesta Wente, starega 62 let, in ga oprostili radi duševne bolezni.

Wente je bil obtožen, da je ustrelil v Valley Stream svojo 32-letno ženo Klaro. V procesu je trdil, da ne ve za zločin, vsled česar je dobil priimek "morilec v sanjah".

Ko je načelnik prota prečital pravorek, so bili tako sodnik kot zagovorniki tako presenečeni, da niso vedeli, kaj storiti.

Zagovornik obtoženca je naprosil sodnika, naj izpusti obtoženca, a okrajni pravdnik je protestiral.

Sodnik je nato izročil oproščene moža v varstvo okrajne jetnišnice.

Nadaljni predlog zagovornika, da sme vprašati porotnike, če res hočejo oprostiti Wenteja, je bil odklonjen.

Načelnik prota je izjavil, da so porotniki najbrž domnevali, da je mož blazen ter ga raditega oprostili.

IGRALKA TOŽENA NA LOČITEV ZAKONA

LOS ANGELES, Cal., 9. dec. — Bogati hotelir Hugh C. Leibhton se hoče ločiti od svoje žene, znane kinematografske igralka, Pauline Frederick. Z njo se je poročil meseca aprila v New Yorku. Pravi, da se hoče zato ločiti, ker se njegovi ženi niti poljubovati ne ljubi.

Pauline Frederick je zdaj že četrtič poročena.

KONEC ŠTRAJKA NA ŠKOTSKEM

GLASGOW, Škocija, 9. dec. — Danes je bila končana stavka škotskih premarjarjev. Štrajkalo je 75 tisoč premarjarjev, ki so se še vračali na delo. Njihovi voditelji so se sporazumeli z lastniki premarjarikov glede plač in delovnih ur.

PROCES PROTI MORILCU MAČEHE

Obtožen je, da je umoril dne 7. julija svojo mačeho ter se polastil \$52. Podal je pisano priznanje.

V ponedeljek se je pričel pred okrožnim sodnikom Adelom v Long Island City proces proti Karlu Spathu.

Obtožen je, da je dne 7. julija umoril svojo mačeho Mrs. Mino Spath v njenem stanovanju na Astoriji.

Njegov oče, Charles in njegov brat, George, sta bila poklicana kot priči.

Karl Spath, je plavolas, star sedemnajst let, ki pa bolj dela vtis petnajstletnega fanta.

Karl Spath, ki je delal s svojim bratom v neki tvornici v Long Island City, je zapustil delavnico opoldne dne 7. julija. Od takrat naprej ga niso več videli. Gospo Spath so našli dne 7. julija popoldne v razbito črepinjo mrtvo, napolnjo pokrito od preobrnjenega koša za perilo. Obtožnica trdi, da je Karl Spath svojo mačeho, ki ga je zmerjala radi lenobe, udaril po glavi z železnim kljem ter ji nato odnesel \$52, katere je našel v kleti.

Zastopnik obtožbe ima baje napisano priznanje fanta, a razprava je morala biti preložena, ker so do štirih popoldne izbrali le sedem porotnikov.

PREBIVALSTVO JAPONSKE

TOKIO, Japonska, 8. decembra. Zadnje ljudsko štetje je pokazalo, da ima Japonska 64.447.000 prebivalcev, torej nad štiri milijone več kot pred petimi leti.

Na Japonskem pride na vsak kvadratni kilometer povprečno po 169 oseb.

ZOPETNI SPOR MED RUSIJO IN KITAJSKO

Nova napetost v sporu radi iztočne železnice. Banditi so poklali dvajset tisoč vojakov.

ŠANGHAJ, Kitajska, 9. dec. — Nacionalistična Kuoming agentura je objavila včeraj zvečer poročilo s severozapadne meje Mandžurije, da so ruske čete v zadnjih par dnevih prekoratile kitajsko ozemlje pri Mančuli ter aretirale par Kitajcev.

Poročilo pravi nadalje, da Rusi omalovažujejo vse proteste krajevnih oblasti ter da so izkopali v bližini Mančulja že deset milj strelnih jarkov. Tudi na severni meji Mandžurije razvijajo baje zelo živahno delavnost.

Že 29. oktobra so prišli poročila iz Kitajske ter Rusije, ki pravijo, da sta obe deželi zopet obnovili spor glede kitajske iztočne železnice, katero upravljata skupno.

HANKOV, Kitajska, 8. decembra. Med krajema Kvangšuj in Kven-gang, ki ležita manj kot 100 milj severno od tukaj, je bilo 20.000 provincijalnih vojakov zbranih od banditov v zasedo, nakar so bili vsi poklani. To je bila največja izguba v vide izza pričetka vojevanja v ozemlju Jangtse proti banditom.

40 ŠTUDENTOV ŽRTEV KACJEGA STRUPA

BOMBAY, Indija, 8. decembra. — Danes je nenadoma umrlo štirideset študentov, ki so obedovali v dana Japonska 64.447.000 prebivalcev, torej nad štiri milijone več kot pred petimi leti.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecem točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecem in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo		V Italijo	
Din	\$	Lir	\$
500	9.40	100	5.75
1000	18.80	200	11.30
2000	37.60	300	16.80
2500	46.25	500	27.40
5000	91.50	1000	54.25
10.000	181.30		

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisanim potom sporazumete glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov

SAKSER STATE BANK
25 CONTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

KRATKA DNEVNA ZGODBA

M. ZOŠCENKO

ZELO PREPROSTO

Kako preprosto je vse na svetu! V naši hiši na primer je stanovanjski Krajuškin. Sprva je bil seveda brezposeln. Šest let. Plačeval je le deset kopejk za kvadratni meter. Nato pa je dobil malo službico. Plače ni imel baš velike, toda za silo se je le preživljal z njo in kar je glavno, zdravnik je imel za steno. Povedati pa moram, da je imel ta mož grozen značaj. Nemožno, neznošen značaj. In ako se ta Krajuškin ni pretepal s sestanovaleci, je storil to le zato, ker je bil telefonski prebival. Zato pa se je prepiral z vsemi, z vsakim je iskal vzroka za prepire in svojo ženo Jelenco Fedorovno je naravnost razjedal.

Uboga žena je končno ušla. Izjavila je kratkoročno v skupščini, da s takim značajem, kot je njen mož, ne more več živeti. Hišo upraviteljstvo naj ji da kako samsko sobico v kakem drugem stanovanju.

On pa, Krajuškin, ki je bil tudi navzoč pri skupščini, je poslušal to s temnim obrazom. Končno je rekel: — Radi mene ji le nakazite samsko stanovanje. Priznam da imam v resnici nekaj značaj. Toda proti naravi ne morem ničesar ukreniti. Svoje značaja ne morem izpremeniti.

Nakazali so ji torej sobo v stanovanju št. 1. Toda Krajuškin jo je tudi tam poskušal, in jo je brez uspeha izproboval. Vseko hišno žival je potoptel z nogo. Iz togo- to je strgal nekaj časopis s stene. Povedati pa moram, da je stanovanje v naši hiši, baš nad vprašnim Krajuškinom učenjak, neki profesor Hlebočnik. In akoravno je bil to bolj malo omikan in svoje družabne dolžnosti zanemarjajoči človek, je bil vendar dostojen najemnik, ki je plačeval rubelj dvajset za kvadratni meter.

In s tem učenjakom se je začel Krajuškin prepirati. In sicer zato, ker je učenjak hodil ponoči po svoji sobi gori in dol z drsajacom korakom. Učenjak pa mogoče ni mogel drugače tuhati svoja učenjska dela in je moral hoditi gori in dol.

Tedaj je stopil učenjak h Krajuškinu in mu rekel:

— Gospod, vas se boje vaši stanovniki, vi se pripravate z vsemi in iščete preprič z vsakim. In ker imate torej tak prostaki značaj, bi bilo boljše, da se začnete zdraviti, ne pa, da rogovilite brez uspeha okoli.

Nato Krajuškin: — Kako, naj se zdravim?

Profesor, boljšejevi seveda, pa

reče: — Vašemu značaju manjkajo različne sestavine. Toda človek pravzaprav nima nikakega značaja, temveč sestoji človek po zadnjih izsledkih znanosti iz 18 funtov ogljika, 9 9/3 funta soli in 3 funtov škroba in iz gotove količine tekočine. Mogoče manjka vašemu značaju škroba in se vi radi tega razburjate.

Pri teh besedah je Krajuškin smrtno prebledel in pljunil profesorju za vrat.

Po tem dogodku je minilo pol leta.

Nekega dne pa je Krajuškin vendar šel k zdravniku. Zdravnik je preiskal Krajuškina z vseh strani in rekel: — Vaši žilci so v resnici popolnoma razjedeni od glist. Te gliste moramo izgnati, in potem bo vaš značaj nanovo zažarel.

Krajuškin se je v resnici začel zdraviti. Pil je sama grenka zdravilna zelišča in si je kmalu opomogel. Odebeli se je, dobil je svežo barvo in oči so se mu začele svetiti. Zadovoljen je stopal preko dvorišča, pozdravljal vse ljudi, nikogar več ni zmerjal in tudi časopise ni več trgjal s stene. Z ženo se je pobotal. Pred kratkim je obiskal profesorja in se opravičil za pljupek.

Profesor je rekel: — Vedno sem

POGUMNI SLEPCI

"Berliner Tagblatt" navaja zanimive podatke o oslepelih ljudeh, ki niso opupali ter nadaljujejo tudi brez vida svoj nekdanji poklic. V Frankfurtu ob Meni. Draždanin in Hamburgu imajo slepe sodnike. V celnem šteje Nemčija do 56 slepih odvetnikov, ki uspešno vodijo svoje pisarne. Med slepci so tudi predsednik trgovske zbornice v Kamenici, predsednik zveze renskih industrijcev v Keonu in pravni izvedenec neke berlinske banke. Razen 5 zdravnikov, 2 ravnateljev zavarovalnic, 2 veleindustrijcev, 18 visokih državnih uradnikov in 14 duhovnikov so med slepci tudi univerzitetni profesorji, tako profesor bogoslovja na berlinski univerzi, profesor filozofije v Vratislavi in profesor politične ekonomije na draždanski visoki tehniški šoli. Najbolj čudno je, da lahko izvršujejo svoj poklic celo slepi inženjerji. Eden od teh predava na tehniko v Hannoveru, drugi je višji inženjer pri Siemens Schuckertovih delavnicah, tretji služi v berlinski mestni elektrarni in dva delata v koenigsberskih tovarnah.

Naj bo vesel Božič

Iz dolge vrste preteklih let v bančnem poslovanju, pridobili smo izkušnjo, ki nas uči, da dobro srčnost naših rojakov in rojakov tudi v slabih časih ne pozna meje za dobra dela.

Na podlagi te izkušnje smo uverjeni, da se boste tudi letos spominjali svojih dragih v stari domovini, z večjem ali manjšim denarnim darilom za Božične Praznike.

Z najboljšimi zvezami, smo popolnoma pripravljeni za točno izvršitev vseh naročil, vendar prosimo ne odlašati s pošiljati, da nam bo mogoče nakazane zneske dostaviti obdarovancem pravočasno.

Sakser State Bank
82 Cortlandt Street
New York, N. Y.

LETOŠNJE KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE

Vodnikova pratika —

je največja in najpopolnejša. Tudi letos je skrbno opremljena. Za priložnost je slika Gospe svete, najlepši spomin na desetletnico nesrečnega plebscista. Pratika je poleg običajnega koledarskega gradiva — zopet prava ljudska čitanka. Njeno nekoldarsko vsebino odvarja noveletna pesem Mirana Jarca. Dr. I. Lah se vrača k časom Vodnikovih "Novic" in nas v članku "Osman Pasvan - Oglu" seznani z osebo takrat slovečega upornika, ki je bil eden izmed znamenitih pešanih turških državne moči. Ivan Michler piše v članku "Čarli podzemlja" o raziskavanju naših podzemskih jam. Dr. P. Breznik seznani čitatelja z mednarodnim zračnim prometom v zvezi z jugos. prilikami in neprilikami, agronom A. Jamnik premotriva vlogo reklame v kmetijstvu. Jose Zidarič odkriva zavor s sveta lutk in daje lutkarjem dobrih praktičnih navodil. Slede članki: Higijena kurjenja in zračenja (S. Koželj), Radio na južnem tečaju (Dr. P. V.), O modernem putničarstvu (A. Jamnik), Črni sužnji (T. S.), Stanko Trček pripoveduje o novostih v zrakoplovstvu (Dr. P. V.), Ferdo Lupsa, slovenski potovalec, ki je prehodil ves Siam in bival dolga leta med plemeni Zadne Indije. To je njegova prva knjiga, v kateri nam pripoveduje živahno in prepričljivo o svojih vtiskih in doživljajih. Knjiga, ki po svoji zanimivosti odtehta več povprečnih zabavnopripovednih knjig. Tudi to knjigo krasi in izpopolnjuje številne slike v bakrotisku, izdelane po izvirnih posnetkih pisca samega.

"V senci nebotičnikov"

Ze naslovna stran pove, v kakšen svet nas vodi pisec te knjige. Zedinjene države amerike pomeni višek sodobnega kapitalističnega razvoja: bogastvo, velemesta, način življenja, dela in mišljenja, da je severni Ameriki značaj svojevrstnega sveta, ki danes finančno obvladuje vse celine našega planeta. V Ameriko je do nedavnega odtekalo odvisno ljudstvo iz vseh evropskih hdežel. Pisec je v 20 poglavjih opisal Ameriko od raznih strani, nje mesta in deželo, njene tovarne in razne kulturne naprave. Knjiga se čita prav gladko, je mikavna do zanjega.

Docene drugačen svet nam odpira naslednja knjiga:

"V džunglah belega slona"

Tu so džungle Zadne Indije s svojo "divjo, a rajsko lepo" naravo, ki se je človeška omika skoraj še ni dotaknila. Svet belega slona, tigrov, tropskih kač, primitivnih ljudstev, Budhovi svetilišča itd. Avtor knjige je inž. Ferdo Lupsa, slovenski potovalec, ki je prehodil ves Siam in bival dolga leta med plemeni Zadne Indije. To je njegova prva knjiga, v kateri nam pripoveduje živahno in prepričljivo o svojih vtiskih in doživljajih. Knjiga, ki po svoji zanimivosti odtehta več povprečnih zabavnopripovednih knjig. Tudi to knjigo krasi in izpopolnjuje številne slike v bakrotisku, izdelane po izvirnih posnetkih pisca samega.

Po vsem tem se bo čitatelj vendarle rad vrnil v domači svet, med naše ljudi. Naš ugledni pripovednik France Bevč je s povestjo

"Gospodična Irma"

dal čitateljem prijetno knjigo, ki slika življenje malega mesta z njegovimi neznatnimi ljudmi, — knjigo tople slovenske domačnosti. — Gospodična Irma je dekle, kakor jih imamo pri nas tisoče: bori se za vsakdanji kruh, išče svojo osebno srečo, a postane naposled žrtve razmer, kakor postanejo tolike druge. Čustveno pisana povest bo zapustila v čitatelji in čitatelju najboljše dojme.

Glejte tozadevni oglaš knjigarne "Glas Naroda".

ČUDNA TATVINA

Te dni je dobil fotograf nemškega državnega zbora nalog, naj posname za vlado potrebne kopije državne ustave iz revolucijskega leta 1848. Knjižničar mu je odprl oklopno blagajno in ugotovil, da je izvirnik izgubljen z drugimi manj pomembnimi listinami vred. Zadržanje so čitali ministri pogrešani izvirnik novembra leta 1929, torej pred letim dni. Policija ne ve, kdaj je izgubljen in kdo je bil drzni tat. Izvirnik je bil našel na pergamentu v edinem izvodu, štel je 27 strani besedila. 19 strani podpisov skoro vseh poslancev nacionalne skupščine iz leta 1848, in je bil vezan v rdeče usnje s srebrnim državnim orlom na srednji strani. Najbrž je ukradel listino katerikoli blazni ljubitelj starin, kajti ni mogoče prodati edinega izvoda te redkosti.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE za leto 1931 SO DOSPELE

Zbirka štirih zelo zanimivih knjig stane \$1.35

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18th STREET NEW YORK

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!

ZANIMIVI in KORISTNI PODATKI

FOREIGN LANGUAGE INFORMATION SERVICE—Jugoslav Bureau

Glasovanje na stroj.

Thomas Edison je začel svojo čudno kariero s tem, da je izdelal stroj za avtomatično sestavljanje glasov. Stroj je delal dobro, ali nikdo ga ni hotel kupiti in Edison je tedaj balje prisegel, da ne bo nikdar napravil nikake iznajdbe, razun ako je potrebna.

Ali glasovalni stroj je počasi dobil priznanje in dandanes obeta, da bo kmalu nadomestil vse druge načine glasovanja. Dokazalo se je, da je tak stroj najboljše sredstvo za popravo oziroma preprečilo zlorabe volilnega sistema. Zraven tega poenostavlja in pospešuje glasovanje. Dne 4. novembra je pretežna zmaga gubernija Roosevelt v New Yorku bila znana že dve uri in pol po zatvoritvi voliš. V državah, kjer je še vedno v rabi glasovanje potem volilnih listkov gre štetje mnogo bolj počasi.

Glasovalni stroji so izdelani tako enostavno, da vsako, ko se mu je pokazala manipulacija, stroja lahko glasuje brez vsake pomoči. Stroj omogočuje glasovanje za vse kandidate ene stranke ali pa glasovanje deloma za kandidate ene stranke in deloma za kandidate druge stranke. Lahko tudi spremeni svoj glas ali pa popravi pomoto, dokler se nahaja v volilni koočici, ali stroj je zopet tako konstruiran, da volilec ne more glasovati za več oseb, kot sme, in da je izključeno, da bi mogel dvakrat voliti.

Škodljive in koristne klice.

Zakaj so nekatere klice škodljive našemu zdravju, dokler nam druge pomagajo? Kje tri razlog za to razliko? Dr. William Ch. White od United States National Institute of Health in načelnik odbora za zdravstvene preiskave od National Tuberculosis Association, trdi, da klemene študije o raznih kakovosti poedinih vrst klic utegnejo rešiti zagonetko. V svojem predavanju "Iz česa obstojajo klice?" je rekel:

"Ko razumemo, v čem se vsaka družina in vsak član poedinih družin klic razlikuje, potem utegnemo izbrati te različne klice, da jih napravimo bolj aktivnimi, ako je klica koristna, ali da jih napravimo neskočljivim ako gre za nevarno klico.

"Vse, kar je živo, je odvisno od dela klic v naravi. Nekatere klice so neobhodno potrebne za življenje in druge so jako nevarne in povzročujejo večino bolezni rastlin, živali in človeka.

"One gredice vrta, kjer cvetlice, zelenjave, drevesa in trava bujno raste, utegnemo vsebovati sto do sto petdeset milijonov pridnih klic z apol kvadratne inče. Te klice so različnih vrst in vsaka vrsta ima svoje posebno delo, kot odjemanje dušika iz zraka in prsti in ustvarjanje amonije, nitrinov in nitratov, ki jih rastline rabijo in od svoje strani pripravljajo v organski nitrogen za rabo živali in ljudi. Klice odpuščajo ogljik (carbon) v zrak v obliki ogljikove dioksida (carbon dioxide) in rastline sprejemajo ta ogljik potom svojega klorofila ali zelenobarvne snovi, katere v zvezi s solnčnimi žarki spreminjajo ogljikovo dioksido v sladkorje, škrobe in celuloze, iz katerih izvira hrana za živali in ljudi. Vsakdo, ki doma napravi vino ali pivo in opazuje vrenje in fermentacijo, vidi pri tem delovanje klic na delu, ko izpuščajo ogljik v zrak, iz katerega rastline in živali se bodo končno okoristile.

"Vse živeče stvari na drugi preji ali slej postanejo jed za bakterije. Te jih razkrojujejo in jih pretvarjajo zopet v druge uporabne oblike. To je veličanski kolotok ogljika in dušika in kisika, ki se vedno ponavlja. Vse naše pečenje kruha, strojenje, pripravljanje tobaka, izdelovanje jesiha in kislega zelja, sira, vina itd., so le delo klic ali bakterij.

"Preiskovanja, ki jih je izvedla National Tuberculosis Association (z denarjem, dobljenim potom prodaje takozvanih božičnih znamk), služijo kot ilustracija, da vidimo, kaj delajo poedine vrste tuberkuloznih bacilov oziroma klice, ki povzročujejo tuberkulozo. V družini bakterij, h kateri spada ba-

V zakonodajnih zbornicah se trati mnogo časa s sestavljanjem prisotnih članov, da se najde, da li je zbornica sklepna (quorum) ali pri poimenstkih glasovanjih (roll call). Statistika neke države glasov je 1. 1929 izračunal, da je bilo onega leta 1426 poimenstkih glasovanj v oni zbornici, s kateri se je potratilo 145 ur oziroma 48 dni, zasedanj, trajajočih po tri ure seje.

Wisconsin je bila prva država, ki je poenostavila mehaniko glasovanja v državni legislaturi. L. 1917 je bila v poslanski zbornici (assembly) instalirana mašina za sestavljanje glasov. V galeriji, vidljivi iz pritličja, je velika deska z imeni vsakega člana. Pred vsakim imenom zažari belo svetlo ("da") ali rdečo svetlo ("ne"), čim član zbornice pritiska gumb, tam kjer sedi. Tretji gumb služi za to, da član naznani, da je prisoten. Glas se lahko spremeni. Glasovi se avtomatično sestavijo in pri vsakem oddajanju glasu je razvidno, koliko članov je "za" in koliko "proti". Ako kdo spremeni "glas", pritiska se drugi gumb in se glas avtomatično odšteje. Čas za to glasovanje je le 20 do 45 sekund.

Volilni stroji so se izkazali koristnimi iz stališča točnosti, brzine in pristojne. Sedaj so tudi države Virginia, Texas in Louisiana uvedle glasovalne stroje v svojih zbornicah.

Kdo bo vprašal: Kako je mogoče, da enostavna klica, ki obstojata iz ene same stanice, ima v sebi tako moč v svojem drobnem telesu, da se iz njega v enem dnevu utegnemo roditi milijon enakih klic, ki imajo isto moč v sebi, kot ona prva klica? — Kakor tajinstvena je t a enota življenja, vendarle je lah ko delimo v razne elemente, ki se dajejo odločiti za posebne študije. Na primer, vsaka živa klica ima v sebi nekatere snovi, ki se zovejo fermenti ali enzimi. Večina od vas so taka imena le imena. Ali vsakdo je gotovo slisal o pepsinu, ki je ferment, in kaj je delo encima, lahko vidite, ko kvas dviga testo ali kadar vino vre. Na isti način je mogoče napravljati raztopine fermentov klic in pripravati njihovo delovanje. Ali to je mogoče le tedaj, ako naredimo eno vrsto klic v zadostni količini za svrhu teh preiskovanj.

"Druga skupina snovi so pigmenti. Ti pigmenti dobivajo svojo energijo od solnca kot električne toke.

"S tema dvema strojem, ki ves čas delujejo, klice izdelujejo sladkorje redkih vrst, škrobe, albumine, masti in veliko količino snovi, znanih pod imenom "toksini" in "ptomajni".

"Med znanimi toksini in ptomajini so strupi difterije, škrlatice, koz in zastrupljenja jedil. Ti strupi povzročujejo mrzlice, bolezni in tupaťam tudi smrt."

Spi bolje, apetit je boljši

"Dallas, Tex. 29. okt. Se vam zahvalim za Trinerjevo Grenko Vino. Sedaj se dobro počutim, spim dobro in moj apetit je boljši. P. J. Lewis." Le oni, ki trpe žilodolne nerednosti in ne morejo spati ne jesti, razumejo, kaj pomeni tako pismo. Splošna onemoglost povzročena po žilodolnih nerednostih je zelo nevarna v jeseni in po zimi. Kri je zastrupljena v sled preveč zastankov, srce oslabi in posledica je povečanje bolezni. Rabite Trinerjevo grenko vino redno in odženite to nevarnost. V vseh lekarnah, \$1.25 in 50c. — (Ad.)

